

Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında Sorulan Periodontoloji Sorularının Retrospektif Analizi

Retrospective Analysis of Periodontology Questions Asked in the Dental Specialty Training Entrance Exam

İD Zülal Deniz GÜNER^a, İD Elif Didem ÖZER^a, İD Nilsun BAĞIŞ^a

^aAnkara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji AD, Ankara, Türkiye

ÖZET Amaç: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından uygulanan Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı, temel ve klinik bilim sorularından oluşan uzmanlık eğitimi almak isteyen adayların girdikleri sınavdır. 120 sorudan oluşan sınavın 10 sorusu periodontoloji branşından sorulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, günümüze kadar yapılmış sınavların Periodontoloji alanında sorulmuş sorularını, temel kabul edilen referans kitaplardaki içeriğe göre analiz etmek ve Periodontoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatına göre dağılımını değerlendirmektir. **Gereç ve Yöntemler:** Çalışmada, 16 sınavı ait 158 adet periodontoloji sorusu değerlendirilmiştir. Sorular ÖSYMresmî internet sitesinden elde edilmiştir. Soruların dağılımı referans kaynak kitaba ve Periodontoloji Çekirdek Müfredatına göre belirlenmiştir. Analizler için tanımlayıcı matematiksel yüzdellik hesaplama yöntemi kullanılmıştır. **Bulgular:** Değerlendirilen 158 sorunun %59,9'u Temel Periodontoloji'den, %34,1'i Klinik Periodontoloji'den ve %6,0'sı Oral İmplantoloji'den sorulduğu görülmüştür. Temel periodontoloji bölümünde en çok sorgulanan konu başlıkları "Gingival Patolojiler", "Temel Bilgiler" ve "Kanıtlar", "Etiyoloji" ve "Patogenez" olmuştur. Bu bölümünde en az sorgulanan konu başlığının "oklüzyon" olduğu görülmüştür. Sınav soruları sınıflandırıldığında, Periodontoloji Çekirdek Müfredatı'na göre belirlenen Girişimsel Yetkinlik ve Klinik Yetkinlik Düzeyleri'nde adayın edinmesi istenen düzeylere göre soru dağılımı yapıldığı tespit edilmiştir. **Sonuç:** Soru dağılımı çekirdek müfredatta belirlenen kriterlere göre temel kabul edilen konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu retrospektif analiz, sınava girecek adaylara yol göstermesi açısından yararlı kabul edilebilir.

ABSTRACT Objective: The Dentistry Specialization Training Entrance Examination, administered by Measurement, Selection and Placement Center, is an exam for candidates who want to receive specialty training consisting of basic and clinical science questions. The exam consists of 120 questions, 10 of which are from the periodontology branch. Aim of this study was to analyze questions asked in the field of Periodontology in the exam so far, according to contents of the reference books, and to evaluate their distribution according to Core Curriculum of Periodontology Specialty Training determined by the Medical Specialization Board Curriculum Creation and Standard Setting System. **Material and Methods:** 158 periodontology questions from 16 exams were evaluated. Distribution of questions was determined according to the reference book and Periodontology Core Curriculum. Descriptive mathematical percentage calculation method was used for the analysis. **Results:** Of the 158 questions evaluated, 59.9% were from Basic Periodontology, 34.1% from Clinical Periodontology and 6.0% from Oral Implantology. The most frequently asked topics in basic periodontology section were "Gingival Pathologies", "Fundamentals and Essential Evidence", "Etiology and Pathogenesis". When the questions were classified, it was determined that the questions were distributed according to the levels that candidate was required to acquire in Interventional Competence and Clinical Competence Levels determined according to the Core Curriculum. **Conclusion:** As a result, the distribution of questions is concentrated on topics that are considered essential according to the criteria set by the Core Curriculum. This retrospective analysis can be considered useful in guiding the candidates who will take the exam.

Anahtar Kelimeler: Diş hekimliğinde uzmanlık sınavı; periodontoloji; Periodontoloji Çekirdek Müfredatı

Keywords: Specialty examination in dentistry; periodontology; Periodontology Core Curriculum

Tıp ve diş hekimliği lisans eğitimleri oldukça kapsamlı ve karmaşıktır, yoğun teorik ve pratik bir müfredata sahiptir. Bu sebeple de lisans eğitim süreçleri, tıp eğitiminde 6 sene, diş hekimliği eğiti-

minde 5 sene olacak şekilde tüm profesyonel branşlara kıyasla daha uzundur. Her ne kadar uzun bir süreç olsa da lisans eğitimi özellikli vakaların tedavi becerisini kazandırmada veya alt branşlarda profes-

Correspondence: Zülal Deniz GÜNER

Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji AD, Ankara, Türkiye

E-mail: z.denizguner@gmail.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Dental Sciences.

Received: 08 Oct 2024 Accepted: 24 Dec 2024 Available online: 10 Mar 2025

2146-8966 / Copyright © 2025 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

yonelleşmede yeterli olamayabilmektedir. Tıpta ve diş hekimliğinde lisans sonrası alınan “uzmanlık eğitimi”, rutinde sık rastlanmayan klinik vakaların veya özelleşmiş alt branşlarda hasta tanı ve tedavi sürecini yönetmek için kritik bir eğitim sürecidir.¹

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından düzenlenen Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı (DUS), diş hekimliği fakültelerinden mezun olan veya lisans eğitimini sürdüren kişilerin uzmanlık eğitimi almak için girmeleri gereken bir sınavdır.² 6.4.2012 tarih ve 6225 sayılı Kanun ile 1219 sayılı “Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun”a göre diş hekimleri; ağız, diş ve çene radyolojisi, ağız, diş ve çene cerrahisi, çocuk diş hekimliği, ortodonti, periodontoloji, protetik diş tedavisi, restoratif diş tedavisi ve endodonti şeklinde 8 branşta uzmanlık eğitimi yapabilmektedir.³ Sekiz branşa ek olarak 2018 yılında oral patoloji de diş hekimliğinde uzmanlık ana dalı olarak kabul edilmiştir (1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, EK-2).⁴ DUS sınavı sonucu doğrultusunda uzmanlık eğitimi almaya hak kazanan adaylar, belirlenen kontenjanlara göre tercih ettikleri branşa yerleştirilmektedir.

Soru dağılımı olarak, Tablo 1’de gösterilen şekilde temel bilimlerden 40 soru (anatom: 6, histoloji ve embriyoloji: 4, fizyoloji: 6, biyokimya: 6, mikrobiyoloji: 6, patoloji: 4, farmakoloji: 4, tıbbi biyoloji ve genetik: 4), klinik bilimlerden 80 soru (ağız, diş ve çene cerrahisi, ağız, diş ve çene radyolojisi, çocuk diş hekimliği, endodonti, ortodonti, periodontoloji, protetik diş tedavisi ve restoratif diş tedavisi alanlarının her birinden 10 soru) olmak üzere 120 soru içeren DUS sı-

navı 2012-2014 yılları arasında yılda 2 kez (ilkbahar ve sonbahar dönemi); 2015-2022 yılları arasındaysa yılda bir kez uygulanmıştır.^{3,5} 3.9.2022 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan karar ile birlikte 2023 yılından itibaren yılda 2 kez uygulanmaya başlanmıştır.⁶

Periodontoloji, dişleri ve implantları destekleyen dokuların sağlığını, hastalıklarını ve tedavilerini araştırılan bilim dalıdır.⁷ 18.7.2009/27292 sayılı Resmi Gazete Tıpta ve Diş hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre Periodontoloji uzmanlık eğitimi süreci 3 yıl olarak belirlenmiştir.⁸ Periodontoloji alanında sorulan soruların hazırlık aşamasında, Newman and Carranza’s Clinical Periodontology ve Lindhe’s Clinical Periodontology and Implant Dentistry referans kitap olarak kullanılmaktadır.⁹

Uzmanlık eğitimi, lisans eğitiminde yer almayan ileri teorik bilgileri ve klinik uygulamaları içeren eğitim sürecidir. Buna bağlı olarak uzmanlık eğitimi müfredatı, verilecek eğitimin standartlarını, hangi koşullarda ve hangi kaynaklarla verilmesi gerektiğini tanımlamaktadır. Müfredatta belirtilen yetkinliklerin öğretilmesi ve değerlendirilmesi için yapı ve kapsam açısından geçerli olan etkinlikler ve yöntemler kullanılmalıdır. 2010 yılı Ocak ayında Periodontoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı çalışmaları, Tıpta Uzmanlık Kurulu (TUK) tarafından oluşturulan TUK Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) komisyonları aracılığıyla başlamıştır ve 2011 yılında taslak müfredat (V1.0) oluşturulmuştur. 2012 yılının Aralık ayında 2. dönem TUKMOS komisyonları tarafından (V.2.0) çekirdek eğitimi müfredatı çalışmaları Nisan 2013’de tamamlanmış ve 31.01.2014 tarihinde çekirdek eğitim müfredatı (V.2.1) taslağı revize edilmiştir.⁷

Bu çalışmanın amacı, günümüze kadar yapılmış DUS sınavlarının Periodontoloji alanında sorulmuş sorularını, temel kabul edilen referans kitaplardaki içeriğe göre analiz etmek ve TUKMOS’un belirlediği Periodontoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatına göre dağılımını değerlendirmektir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışmada, sadece erişilebilir veriler kullanılmıştır ve bu nedenle etik kurul onayı gerekmemektedir. Çalışma verileri ÖSYM resmî internet sitesinde

TABLO 1: DUS sınav soru dağılımı

Ders başlıkları	Soru sayısı	Ders başlıkları	Soru sayısı
Temel bilimler	40	Klinik bilimler	80
Anatomi	6	Ağız, diş ve çene cerrahisi	10
Histoloji ve embriyoloji	4	Protetik diş tedavisi	10
Fizyoloji	6	Diş ve çene radyolojisi	10
Biyokimya	6	Çocuk diş hekimliği	10
Patoloji	4	Endodonti	10
Mikrobiyoloji	6	Ortodonti	10
Farmakoloji	4	Periodontoloji	10
Tıbbi biyoloji ve genetik	4	Restoratif diş tedavisi	10

yayınlanmış 2012 yılından itibaren yapılmış olan 16 Adet DUS sınavı sorularından elde edilmiştir.¹⁰ Analiz için periodontoloji branşına ait her sınav için 10 adet soru değerlendirilmiştir. Konu başlıkları, ÖSYM'nin referans olarak kullandığı kaynak kitap göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.⁷ Periodontoloji branşına ait müfredat, temel kitapları baz alarak 3 ana başlık (Temel Periodontoloji, Klinik Periodontoloji, Oral İmplantoloji) 13 adet konu başlığı altında toplanmış ve Periodontoloji sınav sorularının, konulara ve yıllara göre dağılımları belirlenmiştir. Birden fazla başlık altında anlatılan 9 soru anlatıldığı alt başlıkların tümüne dâhil edilmiştir. Analizler için tanımlayıcı matematiksel yüzdelik hesaplama yöntemi kullanılmıştır.

BULGULAR

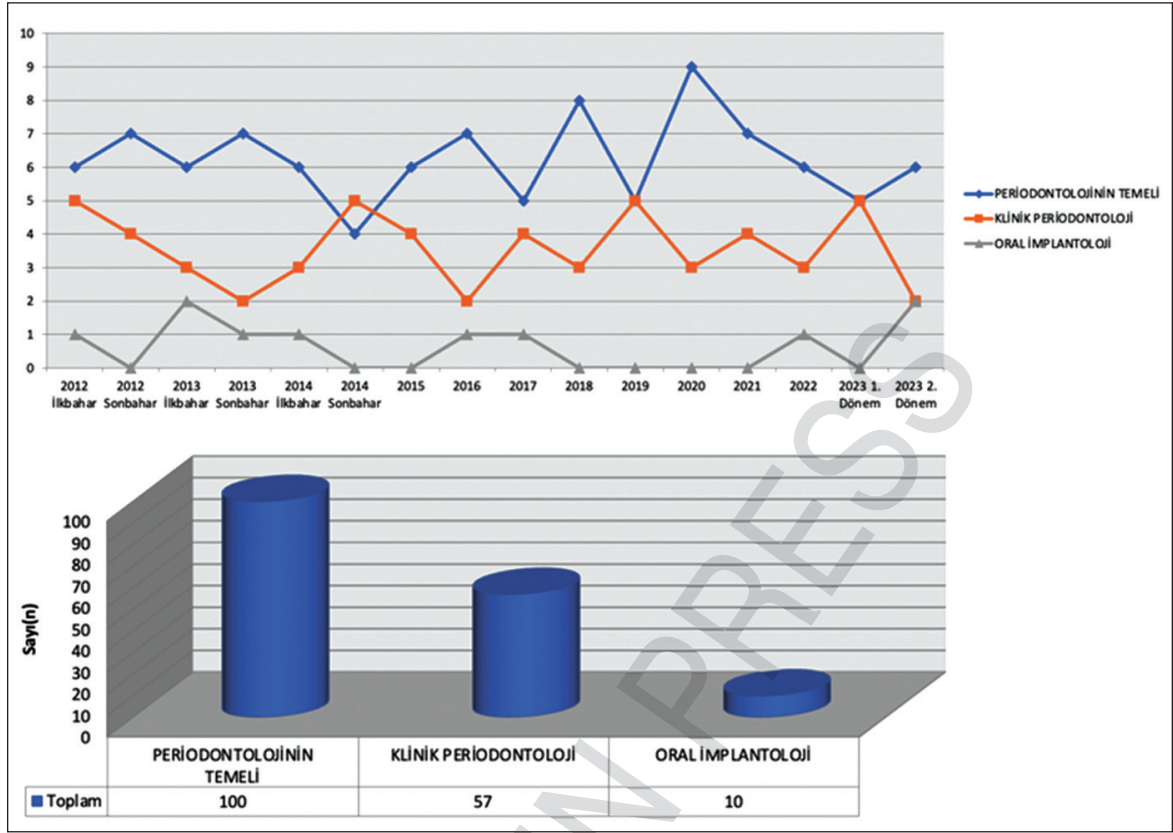
DUS Periodontoloji branşında toplam 160 adet soru sorulmuştur. 2013 İlkbahar dönemi 42. soru, 2014 Sonbahar dönemi 45. soru iptal edilmiştir. Sonuç olarak 13 adet konu başlığı altında toplanan 158 adet soru değerlendirmeye alınmıştır. Sınav sorularının, konulara ve yıllara göre dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Analiz edilen tüm sorulardan; Temel periodontoloji alanından 100 soru, Klinik Periodontoloji alanından 57 soru, Oral İmplantoloji alanından ise 10 soru çıktığı tespit edilmiştir (Şekil 1). Buna göre, genel soru dağılım yüzdesine bakıldığında Temel Periodontoloji'den soru sorulma oranının %59,9, Klinik Periodontoloji içerikli soru oranının %34,1; Oral İmplantoloji içerikli soru oranının ise %6,0 olduğu görülmektedir (Şekil 2).

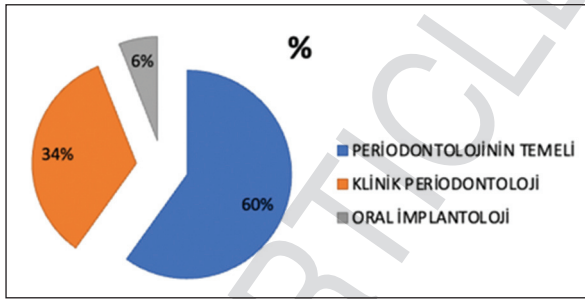
Temel Periodontoloji alanında soruların kendi içinde analiz edildiğinde, Temel Bilgiler Ve Kanıtlar konu

TABLO 2: Çıkmış soruların yıllara ve konu başlıklarına göre dağılımı

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Toplam
	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	İlkbahar	Sonbahar	
1. Kısım: Temel bilgiler ve kanıtlar	0	4	0	1	2	1	2	1	2	1	2	1	4	2	3	2	2	3	2	2	3	1	3	2	30
2. Kısım: Etiyoloji ve patogenez	2	1	2	2	1	2	2	2	1	0	0	2	2	1	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	27
3: Gingival patoloji	2	1	3	3	2	0	2	3	4	1	1	4	1	1	3	2	1	3	2	1	1	1	2	2	31
4: Periodontal patoloji	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
5. Kısım: Periaodontal hastayı etkileyen durumlar	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
6. Kısım: Oklüzyon	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Periodontolojinin temeli	6	7	6	7	6	4	6	7	5	8	5	8	5	8	5	9	7	6	6	5	5	6	6	6	100
1. Kısım: periodontal durumların klinik değerlendirilmesi ve cerrahi olmayan yöntemi	4	2	1	0	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	3	1	3	2	4	4	2	4	1	34
2. Kısım: Periodontal durumların cerrahi tedavisi	1	2	2	2	1	3	2	0	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	23
Klinik periodontoloji	5	4	3	2	3	5	4	2	4	2	4	3	3	5	3	3	4	3	5	5	3	5	2	2	57
1. Kısım: İmplantolojinin temeli	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
2. Kısım: Protetik hususlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Kısım: Cerrahi yaklaşımlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4. Kısım: Dijital implant iş akışı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Kısım : Lompikasyonlar, destekleyici bakım ve implant tedavisinin sonuçları	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Oral implantoloji	1	0	2	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2	10

ŞEKİL 1: Periodontoloji sorularının yıllara göre ve sayısal dağılımı

ŞEKİL 2: Periodontoloji sorularının yüzdelerle dağılımı

başlığı ile Gingival Patoloji konu başlıklarının ağırlıklı soru çıkan alanlar olduğu, oklüzyon konu başlığından ise 1 adet olmak üzere en az soru sorulduğu görülmüştür (Şekil 3).

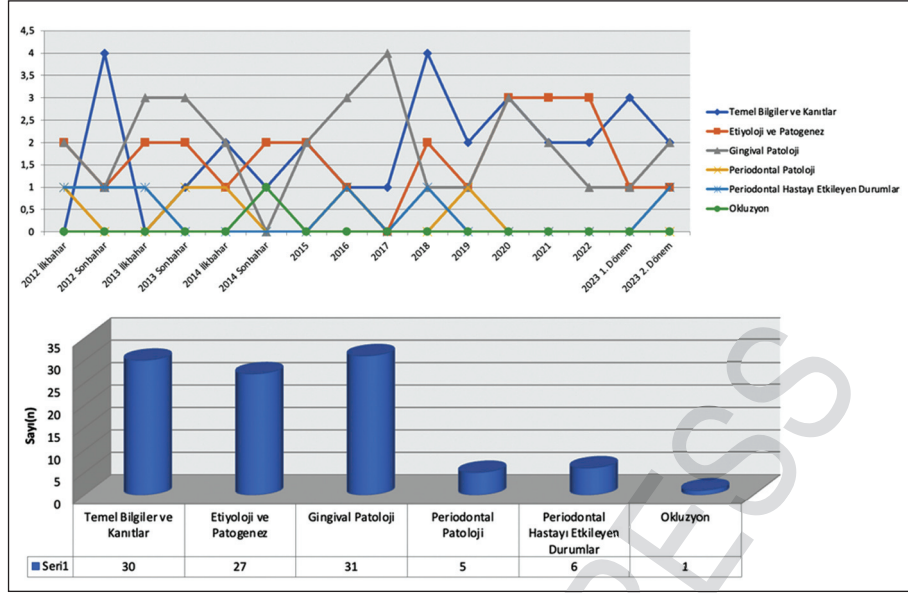
Klinik Periodontoloji alanı, “Periodontal Durumların Klinik Değerlendirmesi” ve “Cerrahi Olmayan Yönetimi ile Periodontal Durumların Cerrahi Tedavisi” olmak üzere 2 konu başlığına ayrılmıştır. Toplam 57 soru sorulan bu alanda dağılım ağırlıklı

olarak Periodontal Durumların Klinik Değerlendirmesi ve Cerrahi Olmayan Yönetimi konu başlığına aittir (Şekil 4).

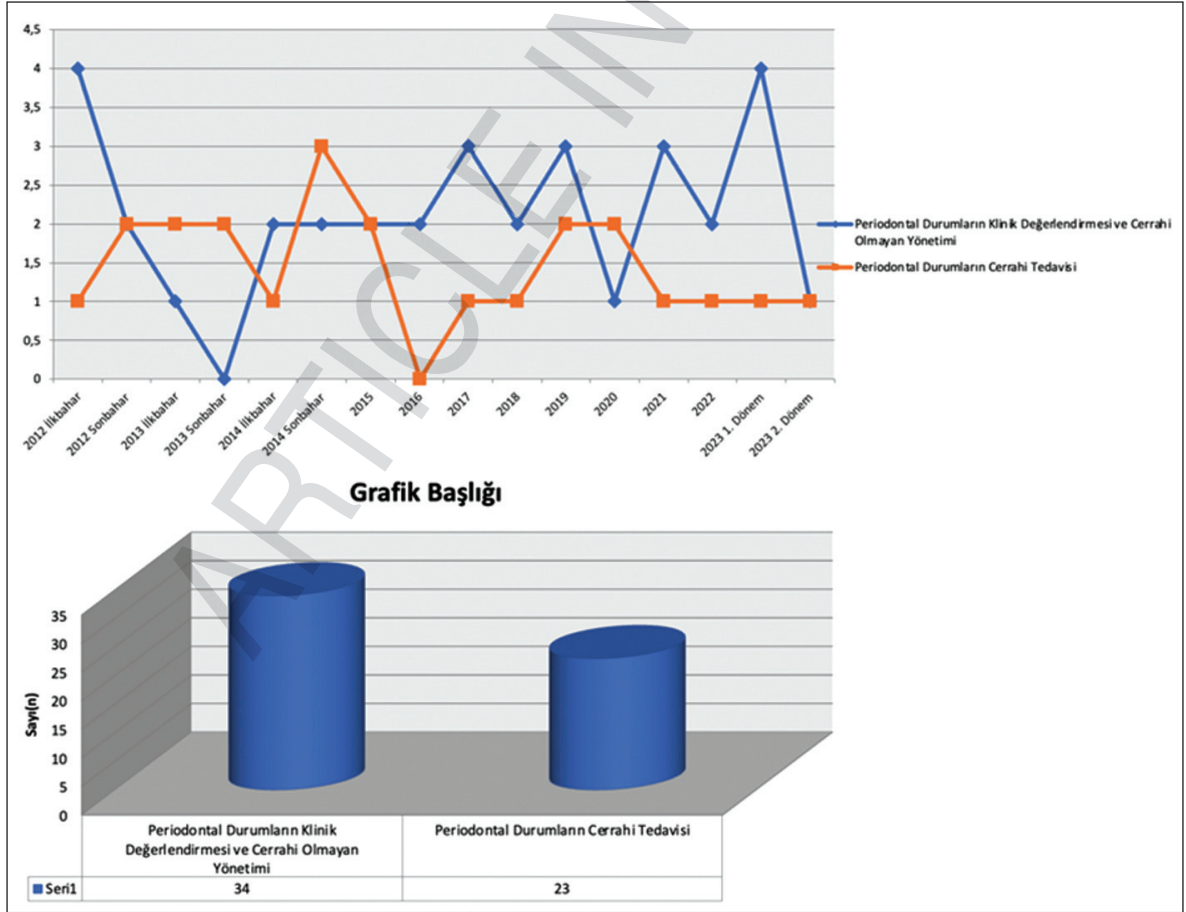
Oral İmplantoloji alanının, periodontoloji temel kitabında 5 konu başlığına ayrıldığı görülmektedir. “İmplantolojinin Temelleri”, “Protetik Hususlar”, “Cerrahi Yaklaşımlar”, “Dijital İmplant İş Akışı” ve “Komplikasyonlar, Destekleyici Bakım ve İmplant Tedavisinin Sonuçları” olarak ayrılan konu başlıklarından Protetik Hususlar ve Dijital İmplant İş Akışı konularından günümüze kadar yapılmış hiçbir DUS sınavında soru çıkmadığı bulunmuştur. Soru dağılımları Şekil 5’de verilmiştir.

TARTIŞMA

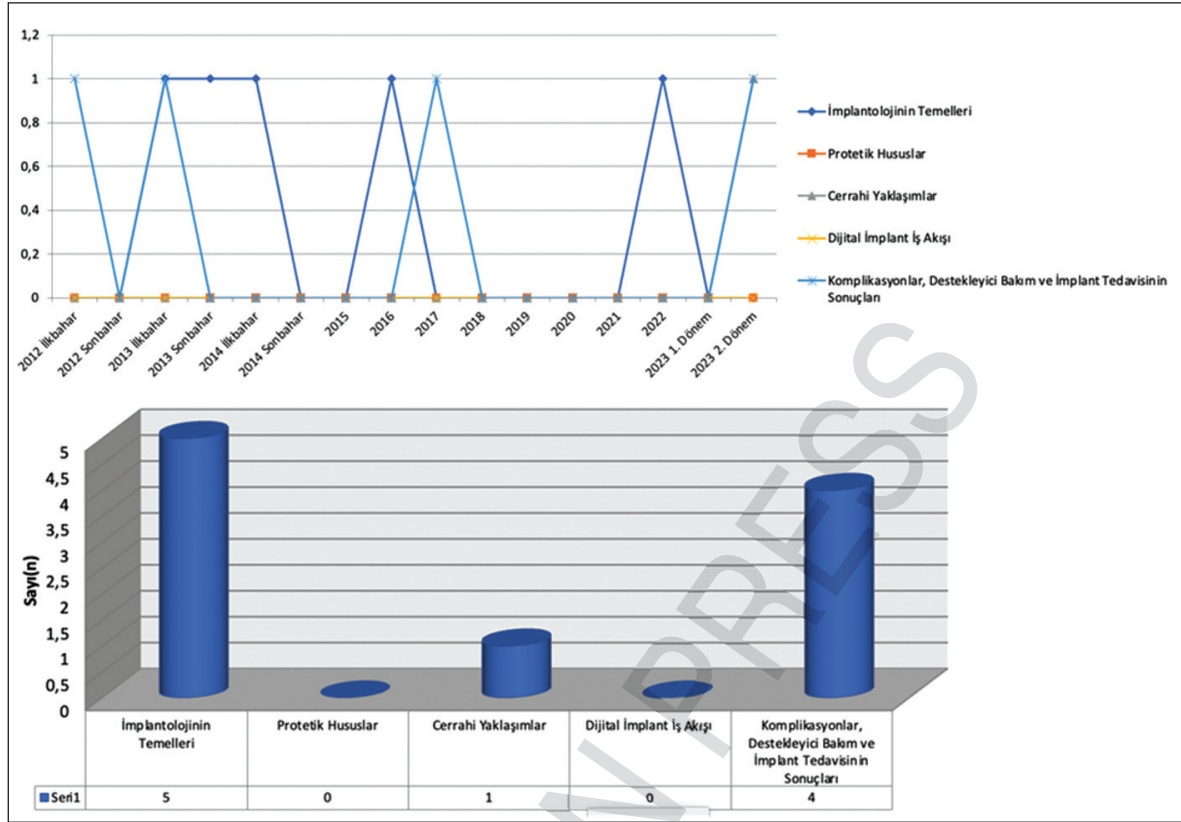
Lisans eğitiminde yer almayan ileri teorik bilgilerin ve klinik uygulamaların eğitimini almak isteyen kişilerin ÖSYM tarafından uygulanan uzmanlık sınavına girmeleri gerekmektedir.⁷ Sınav sonuçlarına göre

ŞEKİL 3: Temel Periodontoloji alanında sorulan soruların dağılımı

ŞEKİL 4: Klinik Periodontoloji alanında sorulan soruların dağılımı

ŞEKİL 5: Oral İmplantoloji alanında sorulan soruların dağılımı

aday hekimler tercih ettikleri branşlara yerleştirilmektedir.

DUS sorularının değerlendirilmesiyle ilgili daha önce farklı 2 alandan daha çalışma yapılmıştır.^{2,3} ancak periodontoloji alanındaki soruların değerlendirmeye alındığı bir çalışma yapılmamıştır. Yayımlanan 2 makalede de soruların değerlendirilmesi Diş Hekimliği Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'na göre yapılırken bu çalışmada soruların değerlendirilmesi TUKMOS'a göre yapılmıştır.

TUKMOS uzmanlık eğitimi verecek tüm eğitim kurumlarının standart koşullara uymasını ve tedavi ile ilgili sorunları çözebilen alanında yetkin hekimlerin yetiştirilmesini hedeflemektedir. Temelde yetkinlik; klinik ve girişimsel olmak üzere 2'ye ayrılır. Klinik yetkinlik, hekimin kazandığı bilgi ve becerileri tıbbi kararlarda kullanabilme yeteneğidir. Klinik yetkinlik için; 3 temel düzey (B;T;TT) ve 2 ek düzey (A;K) tanımlanmıştır. B: Hastalığa ön tanı koyma ve gerekli durumlarda doğru yere yönlendirebilecek do-

nanıma sahip olma düzeyini gösterir. T: Hastalığı teşhis etme ve tedavi için yönlendirebilme düzeyini gösterir.

TT: Ekip çalışmasının gerektirdiği durumlar dışında herhangi bir desteğe gereksinim duymadan hastanın tanı ve tedavisinin tüm sürecini yönetebilme düzeyini gösterir. Klinik yetkinliklerde bu düzeylere ek olarak gerekli durumlar için A ve K yetkinlik düzeyleri eklenmektedir:

A: Acil durumlarda hastalığın tanısını koymak ve acil tedavi girişimini uygulayabilme düzeyini gösterir. K: Hastanın birincil, ikincil ve üçüncül korunma gereksinimlerini tanımlamayı ve gerekli koruyucu önlemleri alabilme düzeyini gösterir.

Girişimsel Yetkinlikler hekimin kazandığı bilgi ve becerileri tıbbi girişimlerde kullanabilme yeteneğidir. Girişimsel yetkinlikler için 4 düzey (1;2;3;4) tanımlanmıştır. 1: Girişimin uygulanma tekniği konusunda bilgi sahibi olma ve girişimle ilgili açıklama yapabilme düzeyini ifade eder. 2: Acil bir durumda,

kılavuz eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder. 3: Karmaşık olmayan, rutinde sık karşılaşılan vakalarda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder. 4: Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.⁷

DUS Periodontoloji bölümü soruları rehber kitap Carranza'ya göre incelendiğinde, en fazla soru sorulan konu Periodontoloji'nin Temeli'dir. Bölümde en çok sorgulanan başlıkları sırasıyla, Gingival Patolojiler, Temel Bilgiler ve Kanıtlar, Etiyoloji ve Patogenez oluşturmıştır.

Normal periodonsiyum, dişlerin işlevini sürdürmesi için gerekli desteği sağlar. Dişeti, periodontal ligament (PDL), sementum ve alveolar kemik olmak üzere 4 ana bileşenden oluşur: Bu periodontal bileşenlerin her biri konumu, doku mimarisi, biyokimyasal bileşimi ve kimyasal bileşimi bakımından farklıdır, ancak tüm bu bileşenler tek bir birim olarak birlikte işlev görür.¹¹ Periodontal dokularda görülen patolojik değişiklikler, periodonsiyumun diğer bileşenlerinin bakımı, onarımı veya rejenerasyonu için önemli sonuçlara sahip olabilir.¹²

Patogenez, hastalığa neden olan süreçleri ifade eder.¹³ Periodontal patogenezin anlaşılması, periodontal hastalıklar için yönetim stratejilerinin geliştirilmesinde kilit öneme sahiptir.¹⁴ Periodontitiste, biyofilmdeki bakteriler, klinik olarak periodontitis olarak tanıdığımız doku hasarına neden olan bir immün inflamatuvar yanıtı uyandır.¹³ Bununla birlikte ağız mikrobiyotası son derece karmaşıktır. Hem konakçıyı, ağız ortamını hem de periodontal hastalıkların patogenezinin ve yönetimini etkilediği ve onlardan da etkilendiği için, diş hekimlerinin periodontal mikrobiyoloji hakkında bilgi sahibi olması gereklidir.¹⁵ TUKMOS'a göre Temel Periodontoloji konusunun Klinik Yetkinlik Düzeyleri TT ve K olarak belirlenmiştir. Bu konudan fazla soru sorulmasının nedeni; hastaya yönelik tedavi uygulamasında, periodontal hastalıkların doğru bir şekilde teşhis edilmesinin ve hastalığa sebep olan faktörlerin belirlenmesinin kritik öneme sahip olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Hastalık süreçlerinin anlaşılması önemlidir çünkü daha iyi tedavi stratejilerinin geliştirilmesine ışık tutabilir.¹³

DUS Periodontoloji alanında ikinci olarak en çok soru sorulan temel konu başlığı Klinik Periodontoloji'dir. Klinik Periodontoloji soruları cerrahi olmayan periodontal tedavi ve cerrahi periodontal tedavi yaklaşımlarını içermektedir. Sorulan sorularda ağırlıklı olarak Cerrahi Olmayan Periodontal Tedavi bölümünde "Periodontal Muayene ve Biyofilm kontrolü" sorgulanmıştır. Periodontal muayene, öncelikle hastalığın mevcut olup olmadığını, şiddetini ve kapsamını belirlemeyi amaçlar. Doğru bir tanı, kişiselleştirilmiş bir tedavi planı oluşturmak için temel olan alta yatan patolojik süreçler ve bunların nedenleri ile ilgili değerli bilgiler de sağlayabilir.¹⁶ Biyofilm kontrolü ise, dişeti iltihabını tedavi etmenin ve önlemenin etkili bir yoludur ve tüm periodontal ve diş tedavilerinin uzun vadeli başarısı için esastır.¹⁷ TUKMOS'a göre periodontal muayene ve biyofilm kontrolü Girişimsel Yeterlilik Düzeyi 4 olarak belirlenmiştir.

Bununla birlikte cerrahi olmayan tedavilerin daha çok sorgulanmasının nedeni birçok periodontal hastalığın cerrahi olmayan yaklaşımlarla tedavi edilebilmesi ve dokuların cerrahi aşamaya hazırlığı için ön tedavi gerektirmesiyle açıklanabilir. TUKMOS'a göre teşhis edilen cerrahi olmayan periodontal tedaviler Girişimsel Yeterlilik Düzeyi 3 veya 4 olarak belirlenmiştir.

Cerrahi periodontal tedaviler alanından geçmiş sınavlarda en çok "periodontal plastik-estetik cerrahi ve periodontal rejenerasyon" konuları sorgulanmıştır. Periodontal plastik cerrahi, dişeti veya alveolar mukozanın anatomik, gelişimsel ya da travma sonucu oluşan deformitelerini düzeltmek veya ortadan kaldırmak için uygulanan cerrahi prosedürler olarak tanımlanmaktadır.^{18,19} TUKMOS'a göre Periodontal plastik cerrahiler Girişimsel Yeterlilik Düzeyi 3 veya 4 olarak belirlenmiştir. Rejeneratif tedavinin mevcut durumu, araştırmalar ve periodontal ataşmanı oluşturan dokuların biyolojisinin daha iyi anlaşılması nedeniyle önemli ölçüde değişmiş ve gelişmiştir. Periodontal onarımın stabilitesi net olmamakla birlikte, periodontal cerrahi tedavinin ideal hedefi periodontal rejenerasyondur.²⁰ TUKMOS'a göre Periodontal rejenerasyon Girişimsel Yeterlilik Düzeyi 4 olarak belirlenmiştir.

Oral İmplantoloji konusunun Klinik Yetkinlik Düzeyi TT olarak belirlenmiştir. Periodontoloji bölümü DUS sorularında en az sorgulanan konu başlığı Oral İmplantoloji olmuştur. Sorular arasındaki çıkma sıklığının ise 2012 yılından bu yana uygulanan sınavlar arasından günümüze yakın yılların sınavlarında olduğu göze çarpmaktadır. Oral İmplantoloji konusunda sorulan soru sayısının günümüze yaklaşan yıllarda artmasının sebebi olarak, implant cerrahisinin gün geçtikçe artan popülaritesi olduğu düşünülebilir. Bu alanda da en çok sorgulanan alt başlıklar Peri-implant Anatomi, Biyoloji ve Fonksiyon, İmplant Hastasının Klinik Değerlendirilmesi, Dental İmplantolojinin Komplikasyonları olmuştur. Bundan yola çıkarak sorulan soruların daha çok İmplantoloji bölümünün temel bilgilerini ölçtüğü söylenebilir. TUKMOS'a göre diş eksikliği olan bireylerde implant uygulamaları veya implantla ilgili cerrahiler Girişimsel Yetkinlik Düzeyi 3 ve 4 olarak belirlenmiştir.

SONUÇ

DUS Periodontoloji sorularının retrospektif analizi göstermiştir ki, soru dağılımı TUKMOS tarafından belirlenen kriterlere göre temel kabul edilen konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Adayların TUKMOS klinik

ve girişimsel yetkinlik düzeyleri hakkında bilgi sahibi olmaları faydalı olacaktır. Bu retrospektif analiz, sınava girecek adaylara yol göstermesi açısından yararlı kabul edilebilir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Nilsun Bağış; **Tasarım:** Zühal Deniz Güner, Elif Didem Özer, Nilsun Bağış; **Denetleme/Danışmanlık:** Nilsun Bağış; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Zühal Deniz Güner, Elif Didem Özer; **Analiz ve/veya Yorum:** Zühal Deniz Güner, Elif Didem Özer, Nilsun Bağış; **Kaynak Taraması:** Zühal Deniz Güner; **Makalenin Yazımı:** Zühal Deniz Güner, Elif Didem Özer, Nilsun Bağış; **Eleştirel İnceleme:** Nilsun Bağış; **Kaynaklar ve Fon Sağlama:** Zühal Deniz Güner, Elif Didem Özer, Nilsun Bağış.

KAYNAKLAR

1. Çulhaoglu AK, Kılıçarslan MA, Deniz KZ. Diş hekimliğinde uzmanlık sınavının farklı eğitim seviyelerindeki algı ve tercih durumlarının değerlendirilmesi [Evaluation of dental specialty entrance examination on approach and preferences for different levels of dental education and post graduation]. J Dent. Fac. Atatürk Uni. 2021;31:420-7. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1912645>
2. Gürsu Şahin E. Diş hekimliğinde uzmanlık sınavında sorulmuş endodonti sorularının retrospektif analizi [Retrospective analysis of endodontic questions asked in the dentistry specialization training entrance exam]. Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2024;30(1):107-14. doi: 10.5336/dentalsci.2023-100386.
3. Acartürk M. Diş hekimliği uzmanlık eğitimi giriş sınavında sorulan restoratif diş tedavisi sorularının incelenmesi [Examination of restorative dentistry questions asked in the dentistry specialization training entrance exam]. Selcuk Dent J 2023;10(3):565-9. doi: 10.15311/selcukdentj.1205405
4. TUKMOS. Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi Oral Patoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı. V.2.3. 20.10.2021.(Kaynağa direkt erişilebilecek link eklenmelidir.)
5. ÖSYM [İnternet]. DUS Başvuru Kılavuzu. 2022. Erişim linki: <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2022/DUS/kilavuz26082022.pdf>
6. Resmî Gazete (3.9.2022, Sayı: 31942) sayılı Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği; 2022.
7. TUKMOS. Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi Periodontoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı. V.2.3. 12.10.2017. Erişim linki: <https://dis.erdogan.edu.tr/Files/ckFiles/dis-erdogan-edu-tr/Uzmanlik%C4%B1k%20E%C4%9Fitimi/perio%20tukmos.pdf>
8. Türk Diş Hekimleri Birliği. Diş Hekimliğinde Uzmanlık. 2011. Erişim linki: https://www.tdb.org.tr/tdb/v2/yayinlar/Cesitli/UZMANLIK_mayis2011.pdf
9. ÖSYM [İnternet]. Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'nın Hazırlık Aşamasında Kullanılan Kitaplar. 2013. Erişim linki: <https://www.osym.gov.tr/Eklenti/2568,dus-kaynaklar-07062013pdf.pdf?0>
10. ÖSYM [İnternet]. Dus Çıkmış Sorular. Erişim linki: <https://www.osym.gov.tr/TR,15070/dus-cikmis-sorular.html>
11. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. Clinical Periodontology and Implantology. 14th ed. USA: Elsevier; 2024. 4:30. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)
12. Bartold PM, Walsh LJ, Narayanan AS. Molecular and cell biology of the gingiva. Periodontol 2000. 2000;24:28-55. PMID: 11276872.
13. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. Clinical Periodontology and Implantology. 14th ed. USA: Elsevier; 2024.8:94. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)

-
14. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. *Clinical Periodontology and Implantology*. 14th ed. USA: Elsevier; 2024. 8:93. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)
 15. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. *Clinical Periodontology and Implantology*. 14th ed. USA: Elsevier; 2024. 10:130. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)
 16. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. *Clinical Periodontology and Implantology*. 14th ed. USA: Elsevier; 2024. 38:497. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)
 17. Van Strydonck DA, Slot DE, Van der Velden U, Van der Weijden F. Effect of a chlorhexidine mouthrinse on plaque, gingival inflammation and staining in

gingivitis patients: a systematic review. *J Clin Periodontol*. 2012;39(11):1042-55. PMID: 22957711.

18. Proceedings of the 1996 World Workshop in Periodontics. Lansdowne, Virginia, July 13-17, 1996. *Ann Periodontol*. 1996;1(1):1-947. PMID: 9118257.
19. American Academy of Periodontology. Proceedings of the World Workshop in Clinical Periodontics, July 23-27. Chicago: American Academy of Periodontology; 1998. https://archive.org/details/proceedingsofwor0000worl_x8z5/page/n3/mode/2up
20. Newman MG, Klokkevold PR, Elangovan S, Kapila Y. *Clinical Periodontology and Implantology*. 14th ed. USA: Elsevier; 2024. 63:756. (Bölüm başlığı ve yazarı eklenmelidir.)

ARTICLE IN PRESS